

Iedereen blij met open groen schoolplein

Door: Willemijn van Bree

Kinderen die verzinken in fantasiespel bij de waterpomp, minder ruzie op het plein en een buurt die een oogje in het zeil houdt. “Wij zijn echt superblij met ons schoolplein”, zegt Jim Schaap, directeur van basisschool Sint Joris in Amersfoort. Het groene, openbare plein van deze school levert veel op – niet alleen voor de leerlingen, maar voor de hele buurt.

Het schoolplein werd zo’n zeven jaar geleden groen en klimaatbestendig gemaakt door ontwerper Sarah Los en Het Wilde Land, onder wie Martin Lewin. Zij werken meermaals samen aan het creëren van natuurlijke schoolpleinen en speelplekken.

Boordevol fantasie

“Het groene gedeelte van het schoolplein zorgt voor heel veel creativiteit en creatieve spellen bij de kinderen”, vertelt Jim. “Ze maken soms soepjes van bladeren en takjes. Ze bedenken echt de mooiste spellen. Laatst hadden de kinderen bij de waterpomp een soort fantasieland bedacht.”

Bij de voordeur van de school liggen nog wel wat tegels. Jim: “Dat is prettig. Daar kunnen de kleuters met hun fietsjes en stepjes rijden en de bovenbouw speelt daar ook nog bepaalde spellen.”

Meer spel, minder ruzie

Het groene plein maakt verschil in hoe kinderen met elkaar omgaan. Op Jims vorige school, met één groot betegeld plein, zag Jim meer conflicten. “Hier kunnen ze zich makkelijk met een kleinere groep afzonderen tussen de bosjes. Dat zorgt voor een stukje privacy en dat is ook gewoon leuk om te doen. Er zijn veel hoekjes waar ze zich kunnen verstoppen en waar ze verschillende spellen kunnen spelen.”

Boom zorgt voor koelte

Wat meteen opvalt op het plein, is de enorme boom. Deze tweehonderd jaar oude plataan stond er al ver voor de vergroening van het plein en blijft geliefd onder de school en buurtbewoners. Behalve een mooi middelpunt zorgt hij voor volop schaduw. Jim: “Met de warme dagen werkt het heel verkoelend. Je merkt een enorm verschil tussen de kleuterlokalen die in de schaduw vallen en de andere lokalen. Die worden echt een stuk heter.”

Geen hoog hek

Voor de vergroening van het plein koos de school er bewust voor geen hek om het plein te plaatsen. Het bestaande muurtje bleef staan, evenals het lage hekje dat er ter veiligheid van de jongste kinderen is. Tijdens de pauzes gaat deze even dicht. Jim: “Om het overzicht te behouden, hebben we tijdens schoolpauzes in principe geen externe personen op het schoolplein. Dat voelen mensen uit de buurt ook aan. Niemand komt hier spelen wanneer er al zo’n honderd schoolkinderen aan het spelen zijn.”

“

Nauw contact met de buurt

Ogen in het zeil

De buurt voelt zich medeverantwoordelijk voor het plein, merkt Jim op. “Er is een mooie sociale controle. Ik heb nauw contact met de buurt, zodat we er samen voor kunnen zorgen dat het hier veilig is. Incidenten worden snel gemeld bij de wijkagent en als er iets is, wordt het gecommuniceerd via de buurtapp.”

Jim Schaap, directeur van basisschool Sint Joris in Amersfoort

Voor
Na

Meer zien van het vergroeningsproces?

Op de website van Bouwstenen
voor Sociaal vind je tal van foto's
en informatie over het plein
van basisschool Sint Joris in
Amersfoort.

Martin Lewin, Het Wilde Land

Ontwerper Sarah Los

Bouw aan draagvlak

Tijdens het vergroenen van het plein was er procesondersteuning vanuit de werkplaats Groene Schoolpleinen, een project dat tussen 2015 en 2024 verschillende basisscholen ondersteunde in het vergroenen van hun schoolplein. Sarah: “Vanuit de werkplaats is een werkgroep opgesteld met leerkrachten en ouders. Deze werkgroep organiseerde inspraakavonden en meewerkdagen om draagvlak te creëren onder leerlingen, leerkrachten, ouders en ook de buurt.” Martin voegt toe: “Het is belangrijk dat je mensen betreft. Hoe meer mensen en kinderen eraan meewerken, hoe meer het hun eigen plek wordt.”

Andere eisen inrichten

Een openbaar plein vraagt wel wat van de inrichting. Martin: “Bij een openbaar plein kan je geen wilde constructies bouwen. Je moet er rekening mee houden dat alle leeftijden er gebruik van gaan maken. Dat vraagt om voorzichtigheid.”

“Een openbaar schoolplein is kwetsbaarder”, zegt Sarah. “Het is belangrijk dat er losse materialen op het schoolplein zijn waar de kinderen mee kunnen rommelen, maar daar kunnen mensen mee aan de haal gaan. Wij hebben daarom een kist toegevoegd die op slot kan, voor het bewaren van de losse items.”

Meer voor- dan nadelen

Bij Sint Joris merken ze die kwetsbaarheid wel eens. Jim: “We hebben nooit te maken gehad met extreem vandalisme, maar we vinden soms troep op het plein of er blijkt een plantje kapot te zijn gemaakt. Dat is vervelend, maar voor mij weegt dat niet op tegen het belang voor de buurt; dat die ook lekker kan spelen.”

Veiligheidscheck

Om ervoor te zorgen dat het plein veilig is – en er niets ligt dat er niet hoort – loopt de conciërge elke maandagochtend een ronde over het plein. Jim: “Hij kijkt naar alles op het plein, ook of er ergens scherpe takken uitsteken die gesnoeid moeten worden.”

Snoeien en wieden

Martin: “Als een schoolplein vergroend is, krijgt de school een beheerplan. Hierin staat zoal een maandoverzicht met wanneer je moet snoeien en dat je bijvoorbeeld in juni moet uitkijken voor enkele planten die gaan bloeien en misschien giftig zijn.” Sint Joris heeft een aparte commissie ‘Groen schoolplein’ die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beheerplan.

Donderdag 3 december

Dit onderwerp staat op het programma van de Maatschappelijk Vastgoeddag 2026.

Bekijk het programma en meld je aan!

Voor het alledaagse onderhoud steken alle leerkrachten hun handen uit de mouwen. Jim: “We hebben samen de afspraak: als je koffiebeurt hebt, dan onderhoud je ook de tuin. Vaak doe je dat tijdens de pauze, als je pleinwacht hebt. Als je bij de leerlingen om hulp vraagt, heb je snel al tien à twintig kinderen die meehelpen met tuinieren.”

“

Schoenen uit en sloffen aan

Modder hoort erbij

Je zou denken dat het binnen een grote zandbak wordt, maar dat valt reuze mee. Jim: “De kinderen doen hun schoenen uit en sloffen aan als ze naar binnen gaan. Dat scheelt al veel zand in de klaslokalen. Kinderen komen wel regelmatig smerig thuis. Lekker in de modder spelen bij de waterpomp en banjeren door de planten, daar hoort viezigheid een beetje bij. Ouders weten dat we dit plein hebben en die vinden dat vooral heel leuk.”

